

Slovensko môže byť sebestačné vo výrobe sóje

Sója by sa mala stať kľúčovou plodinou pre možnosť vyhlásenia Slovenska bez geneticky modifikovaných organizmov (GMO). Ide o iniciatívu Zväzu výrobcov krmív, skladovateľov a obchodných spoločností (ZVKSaOS). Všetka sója, ktorá sa pestuje na Slovensku, je totiž bez GMO.

„Chceme využiť tú malosť Slovenska na to, aby si mohlo dovoliť v plnej miere nahradiť z domácich zdrojov sóju, ako plný produkt na výrobu sójových šrotov, a tú by sme potom zapracovávali do krmných zmesí,“ vysvetlil cieľ projektu predseda predstavenstva ZVKSaOS Marián Uhrík.

Na Slovensko sa totiž importujú sójové šrotoviny v režime GMO. Podľa slov Uhríka môže byť Slovensko 100-% sebestačné vo výrobe sóje v horizonte dvoch, troch rokov.

„My už dneska máme osiatych 43.000 hektárov sóje s produkciou zhruba 62.000 ton sójových bôbov, čo je už polovica sebestačnosti,“ dodal.

Podľa slov Uhríka ak sa zasiahne do DNA, poruší sa tak prirodzená štruktúra rastliny. Aj napriek tomu, že živočíšny organizmus je rezistentný, ešte nepoznáme hranicu, pri ktorej prekročení môže mať umelý zásah nežiaduce účinky na ľudský organizmus.

„Tie riziká treba brať do úvahy,“ vysvetlil predseda s tým, že je to základná myšlienka projektu.

Prioritnou osou pestovania sóje nebola výroba krmív. Po zákaze skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín na začiatku 20. storočia, po prepuknutí BSE v Európe, sa však sója stala najvýznamnejším zdrojom bielkovín vo výžive predovšetkým monogastričných zvierat.

„O sóji sa musíme baviť s veľkým rešpektom ako cennou krmovinou,“ skonštatoval Uhrík.

„My chceme ukázať v rámci Slovenska cestu, že to ide aj bez geneticky modifikovaných organizmov,“ uviedol predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milan Semančík s tým, že by chceli urobiť všetko pre to, aby občanom mohli ponúknuť produkty bez GMO cez živočíšnu výrobu.

„My chceme zachovať normálny režim pestovania rastlín bez nejakých zásahov,“ dodal.

Podľa jeho slov nie je jednoznačne zodpovedaná otázka, čo sa týka škodlivosti GMO. Cieľom projektu je rozšíriť ponuku pre spotrebiteľa, aby si vybral.

„Chceme, aby živočíšna výroba bola napojená na našu sóju, ktorú si vieme sami dopestovať,“ dodal.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pozitívne vníma túto iniciatívu k projektu Slovensko bez GMO potravín. Vyhlásil to dnes na Celoslovenskom dni poľa pestovateľov sóje, ktorý sa uskutočnil v Dúbravke v Michalovskom okrese, generálny riaditeľ sekcie Poľnohospodárstva Štefan Ryba. Pestovanie sóje na východnom Slovensku si podľa jeho slov dlhodobo udržiava významnú pozíciu v poľnohospodárstve a dosahuje najvyššie výnosy.